

jaštva ob južno-vzhodni meji pod orožje poklicane rezerviste domu odpustilo. Uradno ta vest še ni potrjena. Govori se tudi, da bodo rezervisti „v turnusih“ odpuščeni in sicer tako, da se bode najprve starejše letnike, predvsem pa družinske očete domu poslalo. Odpuščenje rezervistov vršilo se bode tekom 3 do 4 tednov, ali težko da bi pred koncem maja pričelo.

Provizorična albanska vlada.

V Valoni vršilo se je veliko zborovanje Albancev, ki je odposlalo velevlastim sledečo rezolucijo: „5000 Albancev, zbranih iz vseh delov Albanije v Valoni, pošiljajo to adresu z ednoglasnim sklepom kot apel na pravičnost velevlasti in celega civiliziranega sveta: Združene balkanske države proglasile so vojno za osvoboditev svojih konnaconalcev. One pa zahtevajo zdaj čisto albanske pokrajine, proti lastnemu sklicavanju na svetost in pravico narodnosti. Več kot polovica Albanije je zasedeno od zmagovalcev. Predložimo velesilam svojo narodno nesrečo. Zavzetje Skutarija po Črnogori proti želji Evrope prizadene eksistenčni možnosti Albanije smrtni udarec. Upamo, da Evropa kralju Nikiti ne bode dovolila, dobiti škandalozno zavzetje v 20. stoletju. Z respektom opozarjamo velesile na neštete vdove in sirote, katerih može in očete se je brezsrčno pomorilo od naših sovražnikov in upamo na intervencijo v korist naše dežele, katero so okupacijske armade uničile. Protestiramo proti z bajoneti izsiljenimi zborovanji v provincah, ki so jih naši sovražniki okupirali.“ — Zdaj, ko so Črnogorci zapustili Skutari in je uresničenje samostojne Albanije zagurjeno, je seveda ta rezolucija brezpomembna.

Novo zmešnjave ?

„Liberté“ poroča iz Cetinja, da je kralj Nikita sicer vojaštvo iz Skutarija poklical, da pa bodo Črnogorci obenem zasedli pristan San Giovanni di Medua. Ako je to resnica, potem je gotovo, da bodo evropejski parniki takoj od delke mornarskih vojakov v San Giovanni poslali in vsak poskus novih zmešnjav v kali zadušili.

Mirovna pogajanja.

Mirovna pogajanja med Turčijo in balkansko zvezo bodo kmalu končno rešena in podpisana. Načrt dotične pogodbe je že predložen in obsega sledeče točke: 1. Zopetno uresničenje prijateljskih in diplomatskih razmer med Turčijo in balkanskimi državami. — 2. Turčija odstopi zaveznikom vse pokrajine zahodno linije Enos-Media. — 3. Vprašanje južne Albanije, egejskih otokov in polotoka Athos ostane rešitvi po velesilah prihranjeno. — 4. Vsa ta vprašanja rešila bode končno komisija, ki stopi v Parizu skupaj.

Bilanca balkanska vojne.

Vojna med balkanskimi zavezniki in Turčijo je skoraj dokončana. Turčiji, nekdanj najmočnejši velesili v Evropi, ostane od njene posesti okroglo 170.000 km² le še neka cunjna malo čez 10.000 km² v Evropi. Popolnoma nepričakovano je zapričela vojna za predmoč na Balkanu in popolnoma nepričakovano je končala. Zanimiva in podučna je vojaška bilanca,

ki se jo zamore zdaj gledè te balkanske vojne sestaviti.

Bulgarijo, ki je postavila največ in najbolj-šega vojaštva v vojno (400.000 mož), hočejo Srbi in Grki pri razdelitvi plena oskodovati. Vkljub temu, da so izvojevali Bulgari najbolj krvave bitke, kër so morali premagati jedro turške glavne sile in zavzeti največjo turško trdnjavo, — hoče se jim pripustiti le 55.000 km² dorastka zemlje. Srbija pa zahteva vse od svojih čet zasedene pokrajine, ki merijo 66.000 km², vkljub temu, da v celi vojni ni imela nobenih posebnih težav; v bitki pri Kumarovi so ji celo Bulgari do zmage pomagali. Od te bitke naprej niso imeli Srbi pravzaprav nobenega resnega nasprotnika več in so lahko okupirali vse pokrajine. Tudi Grki so imeli lažje delo nego Bulgari; v prodiranju proti Saloniku so prav lahko zmagovali in pri zavzetju Janine so že srbsko pomoč rabili. Zasedli so zemlje za 30.000 km² in zahtevajo poleg tega še Saloniki. Črnogorci so imeli v bojih pri Skutariji 4000 mrtvih, v ostalih bojih pa 2000 mrtvih; oni zahtevajo 800 km² zemlje.

Že iz teh števil je razvidno, da je dobiček zemlje balkanske zveze v razmerju z drugimi vojnami izredno velik. Ako primerjamo število vojakov in izgub z dobitkom zemlje, pri- demo do zaključka, da Srbija in Grška za pridobljeno zemljo nista preveč človeških žrtev plačali. Srbi se namreč zasedli 60.000 km² in izgubili 20.000 mož, torej na vsake 3 km² (kvadratne kilometre) 1 mrtvega ali ranjenca. Grška šteje 11.000 mrtvih in ranjencev. Bulgarija pa je izgubila 80.000 mož, zakar naj bi dobila le 50.000 km²; prišlo bi torej na vsakih 5 km² 8 mož. Tudi Črnogorski se ni preveč slabo godilo. Pravi, da je izgubila 6000 mož; ali 4000 mož žrtvovala je za Skutari, ki ga ne dobi. Iz vsega tega je razvidno, da je Bulgarija največ žrtvovala in da se ji hoče od njenih „poštenih“ zaveznikov najmanj zemlje pustiti. To je balkanska „zvestoba“, katero si bodo Črnogorci pač za bodoče zapomnili.

Politični pregled.

Državni zbor bi imel začeti svoje zasedanje že 5. majnika. Ali vsled velikih notranjih in zunanjih političnih zmešnjav se zasedanje ni pričelo. Zasedanje se prične 15. tega meseca. Letos je zborovala državna zbornica sploh šele celih 9 dni. Naši velecenjeni poslanci, ki vlečejo tako lepe dijete, torej ne morejo biti posebno trudni. Žalostne, res žalostne so naše politične razmere!

Troški oboroženja. Dosedanji troški posebnih vojaških odredb, ki so bile vsled balkanskih zmešnjav potrebne, znašajo baje 850 milijonov kron. Vse povprašuje, kako bodo itak izžemani in izsesani avstrijski narodi te velikanske svote plačali. Sicer pa še ni misliti, da bode tega oboroženja kmalu konec. In tako bode vsled počasnosti in dolgočasnosti diplomacije naša država brez vojne premagana. Pol leta se vleče zdaj že ta kriza in gotovo je, da krvavi vse gospodarsko življenje. Ko bi vlada takoj v začetku s potrebno odločnostjo in skrajno energijo nastopila, bi bilo že davno vse v redu in naše gospodarstvo bi se razvijalo naprej. Tako pa gre rakovo pot. Z lepimi besedami o miroljubnosti se ravno nobenemu nasprotniku ne imponira.

ne funkcionira. Tudi se mora pri takih odvajalnih sredstvih množino vedno zvišati, torej podvojiti, potrojiti in tako naprej.

Priporočljivo je torej, da se ostane raje pri staro-priznanih, milih, sigurno vplivajočih Fellerjevih Rabarbera-kroglicah z zn. „Elza-kroglice.“ Te ni treba stalno jemati, temveč se jih lahko enkrat rabi in potem zopet brez njih izhaja. Tudi ni treba množine nikdar zvišati, kër te odvajalne kroglice črevesja ne oslabijo kakor marsikatera druga sredstva, temveč črevesje okrepijo in izboljšajo. Fellerjeve kroglice z zn. „Elza-kroglice“ so torej brezpogojno boljše od drugih od-

izjemno stanje v Bozni in Hercegovini 3. t. m. proglasila. To je jako resna redba, ki razveljavi začasno in deloma Vlada je proglasila izjemno stanje iz notranjih in zunanjih vzrokov. Bati se je bilo vsega, kar je Črnogoro demonstracij od srbskih tatorjev našuntanega ljudstva. Na drugi omogoči izjemno stanje hitro rešitev vojaških odredb. Na vsak način je proglasila izjemnega stanja znamenje velike resnosti ložaja. Govorilo se je, da bode izjemno stanje tudi na Dalmacijo in celo na Češko razširjeno. A te govornice so bile prenatlačne in se niso uresničile. — Vsled izjemnega stanja imeti vsak potnik v Bozni in Hercegovini je padel papirje seboj. Mejo sme prestopiti le na krajih in tudi tam le tedaj, ako ima dovoljenje. Nadalje so bila takoj vsa demokratična in vsa srbska društva razpustila. Delovanje vseh drugih društev je bilo ustavljeno. Vsi orožni listi so izgubili svojo veljavo osebe, ki se zagrešijo vsled veleizdaje, cesarja, zoper vojaške odredbe ali v političnem oziru, pridejo pred vojaško sodišče. Kdor je enega teh pregreškov v zaporu, se tudi kavoji ne sme izpustiti. Strogo nadzorovani tudi časopisje. O vojaških odredbah ne sme biti izdaja časopisov se sme zgoditi le ure opoldne do 9. ure zvečer. Prepovedano tiskovine iz Srbije in Črnogore, istotako člankov iz takih časopisov. Tudi v pisnih listih sme o vojaških odredbah ničesar pisati in oblast poštno pošiljatve pregledati. Telegraf postavljen sta pod strogo oblasno nadzorstvo. Celo pisemske globe se sme dovoljenjem armadnega inšpektorata razveljaviti.

Razveljavljeni zakon. Nadvojvodinja Isabella je bila poročena z bavarskim princem Jurjem. Zdaj je posvetna in cerkvena oblast v Rimu ta zakon razveljavila in Isabella stopi zopet v vse pravice avstrijske nadvojvodinje.

Čudni nazori. Pred postavo smo vsi od cesarja pa do berača. Tako saj nas od Schwaza pa so pobožne uršulinke prodajo vodo mešano mleko. Sodnija je vsled tega parske nune ki sebi pozvala. Ali glej, — narijat v Brixenu je izjavil, da smejo tedaj k sodnji iti, ako jim to papež dovolja. Ta je pa lepa! Za pobožne sleparke bitakem ne veljala nobena postava! Mislim, bode sodnija uršulinke, ki prodajajo mleko, kaj družega podučila.

Korupcija v Italiji. V Rimu so zgrajeno stično palačo; zgradba se je proračunila na milijonov lir. A ko je bila dokončana, so troški celih 30 milijonov. Uvedlo se je 841 in je preiskavo. Ta je dognala, da so stavbeni delavci sporazumno s vplivnimi poslanci in ministri Danim uradniki račune mnogo višje postavili, je naslov so bili v resnici in da so si na ta način naslednik D parjene milijone lepo med seboj razdelili. 1871; o visoko stoječih oseb se je zaprlo.

V Belgiji so vprizorili socialisti splošni štrajk, s katerim so hoteli doseči splošno volilno pravico. Kakor vsi štrajki je tudi ta popolnoma ponesrečen, da bi dosegli kak uspeh, so se morali zopet v tovarne vrniti. Posledica je le to, da se gospodarsko okodovanje delavstva

Angleške „sufragetke“, — to so ženske, ki hočejo z nasilnimi sredstvi dobiti volilno pravico za ženske privojevati — so zdaj že prava nevarnost. Dokler so

vajalnih sredstev. Vedno naj bi bile v povečanje teka, za odpravo želodčnih tenja prebave, težkem odvajanju in napriporočamo svojim čitateljem, da 6 4 — krone franko od apotekarja E. V. Stubica, Elsaplatz št. 241 (Hrvatsko) najbolje obenem s Fellerjevimi lečine odpravljajočim zeliščnim esenčnim z zn. „Elzafluid“, od katerega stane 12 nic franko 5 — kron.

Od veselja pojedine

od dobre hrane in pijače, pa tudi od vživanja težko prebavljajočih ali pokvarjenih jedil postane več ljudi bolanih, nego od trpljenja lakote. Ali pri jedi, zlasti ako ugaja, ne misli noben človek na mogoče slabe posledice. Kar pa bi lahko vsak človek storil in nikdar ne zamudil, je priprava prebavo pospešujočega, odvajanje urejujočega, odvajalnega sredstva. Pa tudi tukaj je treba previdnosti, kajti mnogo novejših odvajalnih sredstev ima lastnost, oslabeti črevesje tako, da črevesje brez ojih ponoči sploh več normalno

andale dela
začele dru
cesti, šipe
jo ojustre
dar jih pol
sti, dokler
to hiše zaži
vknok poro
adu bombo
zamolga i
slopju dela
avočasno n
tke“ zdaj
Anarhist
tudi anarhist
in se den in ga
padalca z
imeti vsak potnik v Bozni in Hercegovini je padel
garhist, ki
vknok poro
dovoljenje. Nadalje so bila takoj vsa
anarhistične
demokratična in vsa srbska društva razpustila.
Delovanje vseh drugih društev je bilo vst
Vsi orožni listi so izgubili svojo veljavo
osebe, ki se zagrešijo vsled veleizdaje, za
cesarja, zoper vojaške odredbe ali v polit
enega teh pregreškov v zaporu, se tudi
kavoji ne sme izpustiti. Strogo nadzorova
tudi časopisje. O vojaških odredbah ne sm
sati. Izdaja časopisov se sme zgoditi le
ure opoldne do 9. ure zvečer. Prepoveda
tiskovine iz Srbije in Črnogore, istotako p
člankov iz takih časopisov. Tudi v pisnih
sme o vojaških odredbah ničesar pisati in
oblast poštno pošiljatve pregledati. Tele
telegraf postavljen sta pod strogo oblas
nadzorstvo. Celo pisemske globe se sme
dovoljenjem armadnega inšpektorata raz
razveljaviti.

Dopisi.

Brezno (Fresen) ob Dravi. Dragi „Štajerc“, dolgo časa se že poznavam, pa ti še nisem kaj iz naših preljubljenih Brezen naznanil. Pa zdaj vzemi eno oestro krtačo, da tote naše frajlice in te stare jezičnice malo pogladiš. Posebno Rižnikovo Hano, da bude nas poštene „Stajercijance“ pri miru pustila. Ako ji preveč smrdimo, naj si tisti špicasti nos s kakim štorom zamaši. Ona si misli, da smo „Stajercijanci“ kakšen „epfelstrudl“ ali kakšna pečenka, da bi nas kar tako pohrustali. One se pač motijo. Mi nič ne hodimo vprašat druge ljudi, kaj eden bere, ali ima „Fihpos“ ali kakšne druge časnike; vsak bere, kar hoče; pa nas naj pri miru pustijo. Naj se raje brigajo za farno cerkev, da bo malo boljše petje in ne takšno tulenje slo po cerkvi; za tisto se naj malo pobrigajo. Gotove babe nas še ne bodejo po žakljah nosile! Z Bogom, ljubi „Štajerc!“ Schmeck.

Kapela pri Radgoni. Lansko leto dobili smo h Kapeli znanega hujskača Fr. Stuheca. Od začetka držal se je še nekaj mirno in mislili smo, da to, kar so pisali o njem časopisi, je bilo vse pretirano. Ali zdaj že vemo, da so časopisi od njega še le vse premalo pisali. To vam je takšni zdrážbar, da mu je pač menda med najhujšimi zagriženci težko najti para. Za danes naj navedemo to-le: Predzadnji nedeljo imeli so veteranci od sv. Jurija ob Ščavnici pri Kapeli plačano sv. mašo. To temu hujskaču ni bilo prav. Nalašč je šel par minut pred določeno uro na prižnico, samo zato, da so veteranci branje evangelija zamudili. In ko pridejo v cerkev, kaplan s pridigo poneha in začne na pobalinski način veterance zmerjati in za norca imeti. In to iz prižnice iz svetega mesta se upa brez vzroka psovati ljudi-poštenjake, kateri hočemo po dokončani vojaški službi očitno kazati zvestobo našemu presvitlemu vladarju ter kakor osiveli možje z našimi javnimi nastopi vzbujati med mladino ljubezen do naše premile avstrijske domovine. Zadostiti smo hoteli tudi svoji verski dolžnosti, po tri ure in še več smo morali storiti pešpota; ali v zahvalo za to nas je ta fanatičen pop iz prižnice psoval in se je iz celega vojaškega stana, ki služi našemu presvitlemu cesarju, norca delal. Kaj neki poreče k temu knezoškof dr. Napotnik? Kaj državni pravdnik?

Sv. Barbara v Halozah. Dolgo časa ni bilo ničesar slišati od Johana Vogrin pri Sv. Barbari

v Halozah. A sedaj, dragi „Štajerc“, ne moremo več molčati. Bila je, kakor je navada, križovska procesija h kapeli Martina Korenjak v Medribnik. Korenjak ima tudi vinotoč. In ko je prišla procesija za hribček proti kapeli, tedaj je Vogrin obstal, naš kaplan pa zraven njega! Videti bi bilo vendar žalostno, ko bi bil naš Janžek gosпода kaplana samega k procesiji poslal, a Janžek pa za hribčekom stal... A mi farmani pa ne moremo preračunati, za česa voljo je obstal; morebiti zavoljo veje, ki je zaradi točenja vina pred hišo na lipi? Morebiti se je doma z Liziko „posvado“ in „geldtašl“ doma pustil? In nas je pošteno za norce postavil; hvala ti bodi!

Novice.

Binkošti.

Zopet prazniki, — in krasni, spomladanski prazniki, polni cvetja in lepote, veselja in sreče... Ako iščeš Boga, — idi tja v prosto naravo, pod cvetočo drevje, med duhteče rožice! Vzemi vonja polne bele šmarnice v roko in hvali nevidnega stvaritelja... In Bog, ki živi povsod in vedno, ti bode odvezal od vsakdanjega boja molki jezik; tvoja molitev morda ne bode imela besed, a živela bode v tvojem čustvu, v tvoji ljubezni, v tvojem veselju, v tvoji tih, sladki sreči... Človek; praznuj binkošne pomladne praznike! Otrsi prah iz tvojih vsakdanjih čevljev, pozabi strupene skrbi in malenkostno jezo in grdo nevošljivost in uničujoče sovraštvo, — praznuj solnčnati praznik! Poglej, kako zeleni, raste, cveti in napreduje vse naokrog, poglej neskončno božansko ljubezen, ki ne pusti niti kapljice brezplodno izginiti, ki vstvarja vsak dan, vsako uro in vsak hip, ki uresničuje okoli tebe izguljeni paradiz, čeprav ga tvoje od žalosti trudne oči ne vidiš... Prijatelj, vsaka roža, vsaka rastlina je raj, in metalčki hvalijo stvaritelja, kadar jim zlato solnce posuši od nočne rose utrujene peruti. Prijatelj, praznuj Binkošti! In ako nimaš rož in zraka in solnca, — potem poglej v oko tvojega otroka. Povej vboji deci, da ne obstoji svet iz samega zidovja! Našel bodeš v otroškem nedolžnem očesu — Boga, spomladnega, solnčnega, zlatega, neskončnega in vso krasno ljubezen združujočega Boga... Praznuj pomladne binkošti!

V rovih, na stotine metrov globokih, kopljejo premog in trdi, brezplašni, resni postajajo; ali binkoštno solnce jih zvali na dan in jim odveže jezike in v čudovitem razkošju segrejejo v svetlih praznikih svoje mrzle, izstradane duše. V dragocenih palačah skačejo zdravniki okoli bolniške postelje otroka bogatinca; vsa zdravila so brezuspešna; ali skozi tanko šprajno temnih preprog vsili žarek binkoštnega solnca in v tem žarku položi Bog svoje čudodelne roke na deco, ki zopet diha in zopet ozdravi in zopet vriska, vriska v binkoštnem veselju... Koliko meščanov hiti tja v gozdove in ob morsko obrežje, kajti Binkošti so prišle! Solnce, božje solnce nam oznanjuje pomlad in nam odveže jezik, da gledamo z jasnimi očmi v bodočnost...

Tam doli na Balkanu pa teče kri, še gorka od naporov vojne... Rdeče rožice so tam vscvetele na pohojeni pomladni zemlji... Božič je prišel in kri je tekla, — Velika noč je prišla in kri je tekla, — ali bodejo Binkošti v srca tisočerih izmučenih vojakov zasijale mir? Zasijaj, binkoštno solnce tudi tam doli...

V temi tava človeštvo, — odveži mu jezik, odpri mu oči, božansko bitje, — daj mu čiste, krasne binkošne praznike!

Duhovnik in politika. V Trainu pri Albensbergu na Bavarskem živi katoliški duhovnik provizor Jakob Feigl. Mož je zagrižen klerikalec in velik politikant. Ko je na nekem shodu zopet politično hujskal, zaklicali so mu poslušalci, da naj se raje bolj za cerkev in manj za politiko brigaj. In kaj je odgovoril ta vredni služabnik Kristove vere? Rekel je: „Ako se nas duhovnike samo v zakristijo zapira in ako imamo le v cerkvi opraviti, v javnem življenju pa ne smemo govoriti, — potem se poživigam na vero!“ — To je torej stališče gotovih duhovnikov. Vera jim je le zato dobra, da smejo v politiki rogoviliti in po-

bure le shode prirejale in vpile ali pa po cestah skandale delale, se jim je svet smejal. A zdaj so začele drugače nastopati. Ministre napadajo na cesti, šipe pobijajo, v nabiralnike pisem vli-vajo ojstre tekočine, javne vrtove uničujejo. Kadar jih policija vtakne v luknjo, pa nočejo jesti, dokler se jih ne izpusti. Zdaj so pričele celo hiše zažigati in bombe metati. Tako se ravno kar poročam, da so položile v nekem poštnem ravnokar bombo, napolnjeno z nitroglicerinom, ki bi zamogla razstreliti celo poslopje. In v tem poslopju dela več sto oseb. K sreči so bombo pravočasno našli. Oblast bode zbesnele „sufra-geetke“ zdaj pač ojstreje prijala.

Anarhistični napad. V Manheimu skočil je neki anarhist na kočijo vladarja velike vojvodinje Baden in ga hotel z nožem umoriti. Vladar je stanja napadalca z držajem sablje pod brado sunil, tako da je padel iz voza. Morilec je neki pijachi udani anarhist, ki ima 7 nepreskrbljenih otrok. Pravi, da je anarhist in da je ravnal po naročilu neke anarhistične zarote.

Ime

MAGGI

jamči

za izvrstno kakovost

MAGGI-jevih kock

po 5 vin. za 1/4 litra naj-finejše goveje juhe.

Le-te so najboljše!

Blagovolite to upoštevati pri nakupovanju.

Nikita in njegovi zaupniki.

Z ozirom na balkanske dogodke prinašamo danes sliko črnogorskega kralja Nikite in njegovih zvestih. Kralj Nikita rojen je l. 1841 in je prevzel krono Črnogore po njegovem stricu knezu Danilu I. L. 1910 dal za naslov kralja. Prestolonaslednik Danilo rojen je bil l. 1871; on je zapovednik črnogorske armade, nadalje ruski general-major ter srbski obrst. Drugi sin kralja je princ Mirko, veliki vojvoda Grahove in Zete, general črnogorske armade. Tretji sin je princ Peter, veliki vojvoda Zahluma, artiljerijski stotnik črnogorski armadi. Kakor znano, ima Nikita tudi hčerko Heleno, ki je italijanska kraljica.

Na sliki vidimo tudi črnogorskega ministra za zunanje zadeve Plamenaca. Mož je hud nasprotnik Avstrije, njegova diplomacija ni imela pač nobenega uspeha. Resnični zapovednik črnogorske armade je general Martinovič; zapovedoval je južni armadi pred Skutarjem. On je imel voditi boje proti Tarabošu, sploh proti najmočnejšim turškim utrdbam. Martinovič je tudi črnogorsko armado po evropskem vzorcu reorgani-

König Nikita und seine Getreuen.

ziral. Svak kralja Nikita, vojni minister Vukotič je istotako znan. On je baje najboljši prijatelj kralja.